न तीव्रः चिकित्सक इव हितकारीत्यर्थः। यत्तु मासरं यव-सक्तुरूपं द्रव्यं तत् श्रिया न सम्पदा समभित्यर्थः॥

एकादशमन्त्रमाह। "होता यक्षद्वनस्पतिम्। शमितारꣳ शतक्रतुम्। भीमं न मन्युꣳ राजानं व्याघ्रं नमसाश्विना भा-मम्। सरस्वती भिषक्। इन्द्राय दुह इन्द्रियम्। पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यज" [८] इति। एकादशप्रयाजदेवो वनस्पतिः तं होता यजतु। तीदृशं शमि-तारं सर्वोपद्रवशमनहेतुं शतक्रतुं शतसङ्ख्याकक्रतुनिष्पादकं, भीमं भयङ्करं, मन्युं क्रोधवन्तं, राजानं मृगराजं सिंहं भामं क्रोधवन्तं, व्याघ्रं न व्याघ्रमपि यजत्वित्यन्वयः। सिंहलोम्नां व्याघ्रलोम्नाञ्च अत्र हविषि प्रक्षिप्तत्वात्तद्योगोपन्यासः। यावेता-वश्विनौ ताभ्यां सहिता सरस्वती इन्द्रार्थम् इन्द्रियं दुहे दुग्धे॥

द्वादशमन्त्रमाह। "होता यक्षदग्निꣳ स्वाहाज्यस्य स्तोका-नाम्। स्वाहा मेदसां पृथक्। स्वाहा छागमश्विभ्याम्। स्वाहा मेषꣳ सरस्वत्यै। स्वाहार्षभमिन्द्राय सिꣳहाय सहसेन्द्रियम्। स्वाहाग्निं न भेषजम्। स्वाहा सोममिन्द्रियम्। स्वाहेन्द्रꣳ सुत्रामाणꣳ सवितारं वरुणं भिषजाम्पतिम्। स्वाहा वनस्पतिं प्रियं पाथो न भेषजम्। स्वाहा देवाँ आज्यपान् [९]। स्वा-हाग्निꣳ होत्राज्जुषाणो अग्निर्भेषजम्। पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यज" इति। स्वाहाशब्देन द्वादश-प्रयाजाभिमानी देवोऽभिधीयते। यद्यप्येकादशैव प्रयाजा अनु-ष्ठेयाः तथापि द्वितीयप्रयाजे तनूनपान्नराशंस-मन्त्रयोरधि-